

Aanbiedingsbrief

aan: Algemeen Bestuur RUD Utrecht
van: Dagelijks Bestuur RUD Utrecht
steller: André van Nieuwpoort
onderwerp: AP05.1a_Verschuiving bodemtaken van provincie naar gemeenten 2023 update
t.b.v.: AB d.d. 16-11-2023
bijlage: b) Bijlage 1 Overzicht scenario's, werkvoorraad per opdrachtgever

---

Status

- ter kennisneming
  - ter (oriëntatie) bespreking
  - ter besluitvorming
-

Samenvatting

De invoering van de Omgevingswet zorgt er voor dat het bevoegd gezag inzake de meeste bodemtaken zal gaan verschuiven van de provincie naar de gemeenten. De bodemtaken worden sinds 2014 conform de WBB in mandaat uitgevoerd door de RUD namens de Provincie Utrecht. Dit bevoegd gezag verschuift onder de Omgevingswet naar de 24 Utrechtse gemeenten die nu nog geen bevoegd gezag zijn. De gemeenten die deelnemer zijn van de ODRU leggen dit werk ook neer bij de ODRU. De ODRU zal deze taken op haar beurt deels gaan beleggen bij de RUD Utrecht. De (contractuele) uitwerking hiervan wordt door middel van een DVO met uitvoeringsplan vormgegeven. Voor het Algemeen Bestuur is de impact in kaart gebracht en zijn in 2021, '22 en '23 gesprekken gevoerd met alle opdrachtgevers van de RUD ten aanzien van de gewenste inzet vanuit de RUD op Bodem. De basis hiervan is gebruikt voor de begroting 2023 en 2024. Nu, vlak voor de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024, ontvangt u hierover de laatste stand van zaken.

Het merendeel van de nieuwe basistaken onder de Omgevingswet beoogd de provincie Utrecht te bekostigen door financiering van die basistaken via de beide Omgevingsdiensten, hierover heeft echter nog geen besluitvorming plaatsgevonden. Voor de nieuwe plustaken is door het merendeel van de deelnemers tijdig structureel middelen gereserveerd in de meerjarenbegrotingen. Voor het werk dat verschuift naar ODRU-gemeenten is een DVO met de ODRU afgesloten waardoor deze werkzaamheden onder ODRU-vlag uitgevoerd gaan worden door RUD medewerkers

Door vast te houden aan de keuze om basis- en plustaken Bodem structureel bij de RUD te (blijven) beleggen zal er géén frictie ontstaan voor de eigenaren en worden samen met de ODRU stappen gezet richting één OD in de provincie Utrecht met een robuuste Bodem en Ondergrond afdeling, waardevolle kennis en capaciteit blijven behouden.

Voorstel

Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd:

1. kennis te nemen van de actuele stand van zaken;
-

Communicatie en medezeggenschap

- Afstemming met de OR > Dit gebeurt periodiek door de strategisch manager Bodem & Ondergrond.
  - Afstemming met opdrachtgevers > Dit wordt opgepakt via bestaande overleggen.
-

Financiën

De definitieve DVO's én de uiteindelijke afspraken met de ODRU zullen worden verwerkt in een begrotingswijziging op de begroting van 2024. De bijdrage van de Provincie ter gedeeltelijke dekking voor deze kosten is ook nog niet verwerkt in de begroting 2024 en zal dus ook nog middels een begrotingswijziging moeten worden verwerkt.

Conform AB-besluit van 11 februari 2021 wordt gerekend met €300.000,- per fte aan frictie. Op dit moment zijn de verwachte frictiekosten nul, waarbij er nog wel enkele onzekerheden zijn:

1. De ODRU heeft een uitvraag gedaan voor circa 3,6 fte aan producten en diensten bij de RUD. Doordat dit alleen voor het jaar 2024 wordt uitgevraagd mogen deze fte's strikt genomen niet meetellen in de frictieberekening. Op basis van ambtelijke toezeggingen en de beweging richting 1 OD, is een afweging gemaakt en rekenen we deze fte's wel mee in het verwachte scenario en halen ze eraf in het tegenvallend scenario.
2. Gemeente Utrecht en de RUD zijn in gesprek omtrent overdracht van basis- en plustaken vergunningverlening Bodem. Deze zijn nog niet ingerekend in de genoemde scenario's.
3. Een enkele opdrachtgever heeft te kennen gegeven nog geen dekking te hebben georganiseerd voor de nieuwe plustaken Bodem na invoering Omgevingswet. Deze taken zijn echter conform eerdere AB-besluiten wél ingerekend vanaf 2024. In het tegenvallend scenario houden we rekening met 25% niet afgenomen nieuwe plustaken vanwege het ontbreken van dekking.
4. Er is nog geen bestuurlijk besluit genomen door GS over de hoogte en de duur van de bijdrage van de Provincie aan beide OD's. Dit vormt met name voor de ODRU een stevig financieel risico, wat kan doorwerken in de uitvraag van de ODRU aan de RUD.
5. Geadviseerd wordt om voor de meerjarenbegroting géén frictie op te nemen en hierover informatie op te nemen in de risicoparagraaf onder vermelding van de uitgangspunten en risico's.

Bovenstaande levert geen wijzigingen op ten aanzien van de eerdere besluitvorming.

Juridische toets

Nvt.

Toelichting

"Hoe kunnen de gemeentelijke en provinciale bodemtaken onder de Omgevingswet uitgevoerd worden en wat is de impact op de RUD?" Na instemming door het AB op 11 februari 2021 is de RUD verder gegaan met de opdracht om het vastgestelde scenario nader uit te werken. Nu, vlak voor inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024, ontvangt u hierover de laatste stand van zaken.

Frictie

De voorspelde frictie is op basis van die huidige toezeggingen 0 fte, dit noemen we *het verwachte scenario*. In *het tegenvallend scenario* committeert de ODRU zich alleen voor het invoeringsjaar 2024 voor de inkoop van diensten bij de RUD en nemen we een risicomarge van 25% op voor niet afgenomen nieuwe plustaken bij opdrachtgevers. De voorspelde frictie loopt dan op naar 0,85 fte in 2027. Dit staat gelijk aan frictiekosten van €255.000

Samenwerking ODRU

Na het tekenen van de intentieovereenkomst (ODRU – RUD) tot samenwerking is er een DVO opgesteld voor het jaar 2023 voor de afname van enkele wederzijdse diensten. Daarnaast is de toezegging gedaan tot formele uitvraag voor kennis en capaciteit van circa 3,6 fte voor het uitvoeringsjaar 2024. Dit DVO 2024 is in de maak.

Gemeente Utrecht

Met de gemeente Utrecht voeren we sinds 2022 gesprekken over de toekomstige taakuitvoering. Hierbij is de gemeente Utrecht voornemens alle basistaken en een aanzienlijk deel van de plustaken bij de RUD te beleggen. Doordat zowel het volume als de verwachte overdrachtsdatum van aanvullende taken nog niet bekend zijn is er voor dit stuk voor gekozen geen aanvullende raming in de scenario's op te nemen.

Provincie Utrecht

Met de provincie is uitgebreid gesproken over de afname van bodemtaken over de periode 2024 – 2027. Deze stapsgewijze afname maakt het scenario complexer maar ook meer realistisch en heeft een positief effect op de frictie. Er is daardoor meer tijd om naar de benodigde formatie én competenties toe te werken. De spoedlocaties worden vanaf 2024 onder het DVO gebracht, daarnaast worden er nog enkele aanvullende opdrachten (knooppunt bodeminformatie en diffuus lood) uitgevoerd buiten het DVO.

Het totaal van voorziene taken die de PU onder de Omgevingswet bij de RUD belegt is 11,85 fte in 2024. Door afbouw van taken neemt deze tussen 2024 en 2027 af naar 4,08 fte. Dit laatste wordt gezien als stabiele werkvoorraad die de PU jaarlijks van de RUD af zal nemen vanaf 2027.

HDSR

Er verschuiven ook taken naar de waterschappen. Naast incidentele inzet heeft HDSR gevraagd (en wellicht volgen ook andere waterschappen) de expertise van de RUD in te huren op advies bij onttrekkingen nabij verontreinigingen. Deze inzet is conservatief ingerekend met 100 uur per jaar. De andere (3) waterschappen hebben hier nog niet op gereageerd.

Financiering bodemtaken

De nieuwe basistaken worden grotendeels gefinancierd door het rijk via de provincie. De plustaken moeten gemeenten zelf financieren uit eigen middelen. Hierbij is nog onduidelijk of deze extra middelen toegewezen worden en daarmee of deze plustaken definitief bij de RUD belegd zullen worden. De taken waarvoor gemeenten de financiering nog moeten regelen bestaan uit: de ex Wbb taken (oude provinciale taken) en de plustaken die nieuw ontstaan onder de Omgevingswet. Het merendeel van de RUD opdrachtgevers heeft deze middelen in de meerjarenbegroting opgenomen. In het tegenvallend scenario rekenen we met een risicomarge. In het voorgestelde scenario wordt uitgegaan van afdoende financiering. Inflatie kan hier door stijging van personeelslasten een negatief effect hebben.

FTE-overzicht scenario's

De afgelopen tweeënhalf jaar zijn, in afstemming met onze opdrachtgevers en de ODRU, de voorliggende scenario's geactualiseerd.

Dit beeld (bijlage 1) laat zien dat in 2024 voldoende werkvoorraad is voor alle vergunningverleners en handhavers van het bodemteam en er geen sprake is van frictie. Richting 2027 halveert deze werkvoorraad ongeveer. Dat heeft consequenties voor de flexibele schil, maar niet voor onze eigen medewerkers in het verwachte scenario.

Fricctie verwacht scenario			
	vv	hh	Totaal
Fte in 2027	9,36	7,29	16,65
Werkvoorraad in 2027	10,81	9,03	19,84
Verschil	1,45	1,74	3,19

Fricctie tegenvallend scenario			
	vv	hh	Totaal
Fte in 2027	9,36	7,29	16,65
Werkvoorraad in 2027	9,12	6,68	15,80
Verschil	-0,24	-0,61	-0,85

Het feit dat er veel minder vergunningen verleend hoeven te worden, heeft ook invloed op de juridische en administratieve ondersteuning. Door natuurlijk verloop en interne verschuivingen zit in het huidige scenario voldoende werkvoorraad voor de aanwezige formatie.

Risico's & onzekerheden

Het voorliggend verwacht scenario gaat schuiven in negatieve zin:

- Als een deelnemer minder of geen plustaken afneemt; als er te weinig voor bodem gelabelde middelen zijn, kan de gemeente kiezen een deel van de plustaken niet te financieren uit de algemene middelen en dus niet uit te voeren.
- Als de samenwerking met de ODRU minder werkvoorraad oplevert dan momenteel verwacht.
- Als de provincie Utrecht haar inzet qua beleidsondersteuning of regierol vermindert (geen rekening mee gehouden ook niet in het tegenvallend scenario!).
- Onzeker is nog wat de Omgevingswet precies aan werk laat verdampen, waar mogelijk is daar in dit scenario rekening mee gehouden. De rest zal in de praktijk moeten laten blijken.
- Onduidelijk is wat de waterschappen aan werkvoorraad bij de RUD willen beleggen (ondersteuning lozingen en onttrekkingen).
- Inflatie kan er voor zorgen dat er minder uren afgenomen kunnen worden door de ODRU of door individuele opdrachtgevers op basis van de financiering door het rijk via de provincie.

In positieve zin kan het verwachte scenario nog verbeteren als de gemeente Utrecht plustaken gaat beleggen bij de RUD.

De maximale frictie in het tegenvallende scenario bedraagt 0,85 fte, hiermee wordt rekening gehouden in de risicoparagraaf van de meerjarenbegroting.